

Ekim devrimi ve tahrifatlar okulu

1917 Ekim devriminin 100. yılı nedeniyle düzenlenen etkinlikler ve yapılan tartışmalar son günlerde sol çevrelerin gündemini oluşturdu. Biz de katıldık bu anmalara. Amacımız işçilere, emekçilere ve sosyalist devrimci aktivistlere içinde yaşadığımız emperyalist çağda Rus devriminin başlattığı devrimci çağırını yansıtmak, onlarla sosyalist devrimin, çalışan yığınların seferberlik örgütlerinin, devrimci programın, devrimci partinin ve enternasyonalizmin tarihsel deneyimlerini ve ilkelerini paylaşmak oldu. Yani hedefimiz Ekim devrimini günümüz gerçekliğinde yeniden kavramak ve mücadelemize ışık tutmasını sağlamaktı.

Ama tüm çevreler böyle yapmadı. Bazı tartışmalar bir anda Troçki-Stalin tartışmasına dönüştü ya da daha doğrusu bazıları Ekim devrimini iki tarihsel kişiliğin çerçevesine sıkıştırıp

parti, program ve devrim konularının dışına kaydırmakta kendileri adına yarar gördü. Hatta kimi tartışmalar ya da iddialar, ülkedeki sınıf mücadelesine yarardan ziyade zarar veren, ileri işçilerin ve sosyalist militanların zihinlerini karıştırmaktan başka bir işe yaramayan bir çirkinliğe büründü. Bu tarzın baş mimarlarından biri de Aydemir Güler oldu.

Rus devriminin dünya işçi sınıfına ve emekçi halklarına kazandırdığı Leninist parti, devrimci program ve enternasyonalizm deneyim ve ilkelerini bir yana bırakan Güler, özellikle 13 Kasım'da Sol Haber Portalı'nda yayımladığı yazısında, Troçki ve Troçkizm hakkındaki klasik tahrifatlara başvurarak bolşevizmin Marksizme kazandırdığı çığır açıcı katkıları bürokratik karanlığın derinliklerinde gizlemeye devam etti. Onun ikircikli bir dille devrimin başını çeken Petrograd sovyetinin başkanı, Ekim devriminin ilk dış işleri halk komiseri ve muzaffer Kızılordu'nun kurucusu Troçki hakkında ileri sürdüğü iftiraları, Stalinist tahrifatlar okulunun özelliklerini anlamak isteyen bütün okurlara Güler'in bu yazısını okumalarını öneririz.

Troçki'yi Alman ajanlığıyla suçlayan Stalinist mahkemelerin savunusunu bile üstlenmeyi göze alan Güler, 1917'de Rusya'ya dönen Lenin'i Alman ajanlığıyla suçlayan karşıdevrimciler ile onlarla aynı iğrenç suçlamalara girişen Stalinist diktatörlüğün bolşevizm karşıtı yöntemlerinin ne kadar benzer olduğunu elbette görmek, yorumlamak istemiyor. Stalin yönetiminin 1920'lerin sonlarından itibaren Troçki'nin temsil ettiği bolşevik geleneği yok etmeye yönelik olarak giriştiği tahrifatları ve 1936'da başlattığı Moskova duruşmalarında ileri sürdüğü yalanları anlamak isteyenler, Troçki'nin *Çarpıtılan Devrim* ve *İhanete Uğrayan Devrim* kitaplarını okuyabilir, ilgili tüm belgeleri gözden geçirebilirler. Biz burada bu konulara girmeyeceğiz, tarihin aydınlattığı olguları tekrar anlatmakla okuyucuyu sıkmak istemiyoruz.

* *

*

Ama Güler'in değindiği bir iki noktaya açıklık getirmek gerekiyor.

Güler'in sarıldığı birinci tahrifat řu: *“Polonya’da kapitalizme geri dönüşü, sosyalizmin tasfiyesini savunan muhalefet, üç ayaklıydı. Bir: işçi tabanına dayanan dinci sendika. İki: Katolik kilisesi. Üç: hareketin ideolojik merkezi olarak işlev gören, ağırlıklı olarak Troçkist aydınlar. Bunlardan biri değil üçü de emperyalist ülkelerle ilişki içindeydi. Bu bir yeni “Troçkistler ve sağcılar blokuydu” ve açıkça karşı-devrimci, işbirlikçiydi.”* Gerçek ise başka.

1956’da Macaristan’da başlayıp 1968’de Çekoslovakya’da süren işçi ayaklanmaları, sosyalist devleti yıkmayı değil, işçi ve emekçi yığınların üzerine çöreklenmiş Stalinist bürokratik diktatörlükleri yıkıp proleter demokrasiyi kurmayı hedefliyordu. Bu politik devrim mücadeleleri 1980-81 yıllarında işçi sınıfının devasa bir örgütlenme gerçekleştirdiği Polonya’da zirve noktasına ulaştı, Dayanışma sendikası dünya ölçeğinde bir referans haline geldi. Sendikanın içinde iki akım vardı: Birincisi sosyalist ekonomiyi işçi demokrasisi temelinde canlandırmayı hedefleyen Troçkistler; ikincisi ise, Walesa’nın karizmatik kişiliği etrafında toplanan Katolikler ve burjuva demokratlar. Sendikanın ikinci kongresinde Troçkist Baluka’nın proleter devrimci tezlerinin çoğunluk sağlaması üzerine Moskova/Jaruzelsky ve emperyalizm/Katolik kilisesi derhal bir karşıdevrimci ittifak kurarak hükümet darbesi gerçekleştirdiler. Jarulesky sendikayı Walesa’ya teslim etti ve mücadelenin devrimci sol önderlerine yönelik tutuklamalar kampanyasına girişti. Dayanışma sendikasının bu biçimde ezilmesiyle de Polonya’nın Stalinist bürokrasinin elinde kapitalizme dönüşünün yolu açılmış oldu. Güler’in bu tarihi gerçeği bilmesi gerekirdi, ya da yalanların ardında saklamaması.

Onun sarıldığı ikinci çarpıtma ise řu: *“Yeni muhafazakârlık*

denilen akım, ekonomide neo-liberal dönüşümlerle, toplumsal planda emekçi örgütlerinin tasfiyesiyle, siyasette ise baskıcı rejimlerin inşasıyla son karşıdevrim çağına imza atmıştır. Bu akımın neo-con denen kadrolarının önemli bir kaynağı Amerikan Troçkistleridir.” Yeni muhafazakâr akımın içinde, kuşkusuz devrimci saflardan ayrılmış pek çok döneke bulunuyor. Bunların arasında sadece eski Troçkistler değil, eski Stalinistler, eski anarşistler, vb. var. Örneğin, İspanya komünist partisinin Moskova’da Stalin’in gözetiminde yetişmiş eski önderi Santiago Carrillo. Carrillo sadece 1979’da Franco sonrası monarşi rejimiyle el sıkışmakla kalmamış, partisini 1991’de burjuva PSOE’ye katmış, 2008 krizi ardından bu partinin uyguladığı neoliberal önlemlerin parçası olmuştu. Dönekleri, geldikleri akımın tümünü karalamak için kullanmak Stalinizmin tahrifat yöntemlerinden biridir ve yazık ki Güler bu yöntemi kullanmakla aslına sadık kalıyor.

Ama neoliberal uygulamalar bağlamında çok daha devasa bir gerçeği hiç dikkate almıyor: Rusya, Çin, Küba, vb. Bu ülkelerde kapitalizme dönüşü en barbar neoliberal ilkeler doğrultusunda gerçekleştiren Gorbaçov/Yeltsin/Putin ya da Deng Şiaoping/Jiang Zemin/Hu Chianto ya da Castro kardeşler, vb. Troçkist değillerdi. Bunların hepsi Stalinist bürokrasinin yetiştirdiği en önemli liderlerdi. Dolayısıyla neoliberalizmin ve yeni muhafazakârlığın “suçunu” döneklerden ziyade bizzat Stalinist bürokrasinin kendisinde araması gerekir Güler’in.

Güler bu noktada Stalin sonrasında Kruşçev’le başlatılan “Stalinsizleştirme” sürecine hiç sarılmasın. Stalin sonrası bürokrasi Stalin’in imgesini perde arkasına çekerek tüm bir Stalinist aygıtı ayakta tutmaya çalışmanın ötesinde bir şey yapmamış, aynı yöntemlerle diktatörlüğünü idame etmenin yolunu aramıştır. Ama bürokratik diktatörlüğün kapitalizme doğru evrilme dinamiğini Troçki daha Stalin zamanında, 1936’da görmüştü: *“Bir de üçüncü bir şık varsayalım: Ne devrimci ne de karşıdevrimci bir parti iktidarı ele geçirmiş olsun. Bürokrasi, devletin başında işine devam eder. Bu koşullar*

altında bile toplumsal ilişkilerin evrimi sürecektir. Bürokrasinin barışçıl olarak ve kendi isteğiyle toplumsal eşitlik adına kendisinden vazgeçmesine güvenemeyiz. Eğer böylesi bir işlemin fazlasıyla acık olan tüm rahatsızlıklarına karşın, şu anda rütbeleri ve nişanlan getirmeyi olanaklı bulduysa, kaçınılmaz olarak ilerideki aşamalarda da kendisine mülkiyet ilişkilerinde destek arayacaktır. Denebilir ki, ona gerekli geliri sağladığı surece büyük bürokrat, hâkim mülkiyet biçimlerinin ne olduğuna pek aldırmaz... Bir devlet tekelinin müdürü olmak yeterli değildir; aynı zamanda hissedar da olmak gereklidir. Belirleyici özelliğe sahip bu alanda bürokrasinin zaferi, onun yeni bir varlıklı sınıfa dönüşmesi anlamını taşıyacaktır.” Stalinist bürokrasi devletin başında kalmaya devam etti ve kapitalizmin restorasyonunu gerçekleştirdi. Bu gerçeği inkâr etmek mümkün mü?

* * *

Aydemir Güler'in tarihsel gerçekleri sığdırmaya çalıştığı “Stalin'in yöntemleri” ve “Stalinsizleştirme” tartışması en önemli gerçeği saklamaya yöneliktir: Stalinizm basitçe bir tasfiyeler ve cinayetler yönteminden ibaret değildir. Stalinizm, bolşevik parti, devrimci program ve enternasyonalizm ilkelerinden teorik ve politik bir kopuştur. Leninist parti kendini emekçi kitlelerin yerine koyarak onların üzerinde diktatörlük kuran bir aygıt değil, proletaryanın devrimci diktatörlüğüne önderlik eden bir partidir. Devrimci program, demokratik taleplerle yetinip sosyalizmi belirsiz geleceğe havale eden asgari/azami program değil, emekçi kitlelerin demokratik ve acil taleplerini sosyalist devrime bağlayan ve devrimi sürekli kılan Geçiş Programıdır. Enternasyonalizm, emperyalist müttefiklere güven vermek için dünya partisini feshetmek değil, dünya sosyalist devrimi için mücadele eden proletaryanın uluslararası örgütünü inşa etmektir.

1917 Ekim devrimini bu bağlamlarda tartışabilirsek, onun dün olduğu kadar bugün için de nasıl devrimci bir anlam taşıdığını

daha iyi kavrayabiliriz.